

SOME MEASURES TO DEVELOP LISTENING AND PERCEPTION SKILLS OF FOREIGN MUSIC FOR STUDENTS IN PRIMARY EDUCATION AT QUANG BINH UNIVERSITY

MỘT SỐ BIỆN PHÁP PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG NGHE VÀ CẢM THỤ ÂM NHẠC NƯỚC NGOÀI CHO SINH VIÊN NGÀNH GIÁO DỤC TIỂU HỌC TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC QUẢNG BÌNH

Trương Thị Hoa
Trường Đại học Quảng Bình

ABSTRACT: *Music is a mandatory subject in elementary school, in which listening to music is an important content throughout the program. Music listening activities include: listening to instrumental music, listening to music with lyrics from typical Vietnamese and foreign works which are diverse in genre. Music listening content is currently taught and learned using many modern methods, which creates opportunities for students to listen and experience musical elements.*

Music teaching methods in elementary schools is a module in the elementary teacher training program. In order to help students promptly grasp the content and equip them with knowledge and skills in listening and appreciating music according to the General Education program 2018, the author introduces several measures to improve the ability to listen and appreciate works of foreign music in the primary music education program for students majoring in Primary Education at Quang Binh University.

Keywords: *Music enjoyment, music in elementary school, classical music.*

TÓM TẮT: *Âm nhạc là môn học bắt buộc ở tiểu học, trong đó, nghe nhạc là nội dung quan trọng và xuyên suốt chương trình. Hoạt động nghe nhạc gồm: nghe nhạc không lời, nghe nhạc có lời từ các tác phẩm tiêu biểu của Việt Nam và nước ngoài, đa dạng về thể loại. Nội dung nghe nhạc hiện nay được dạy và học bằng nhiều phương pháp hiện đại. Tạo mọi cơ hội cho học sinh biết nghe, trải nghiệm cảm thụ qua những thành tố âm nhạc.*

Phương pháp dạy học âm nhạc ở tiểu học là một học phần trong chương trình đào tạo giáo viên tiểu học. Nhằm giúp sinh viên kịp thời nắm bắt nội dung, trang bị kiến thức, kỹ năng nghe - cảm thụ âm nhạc theo chương trình GDPT 2018, tác giả bài viết giới thiệu một số biện pháp hướng đến vấn đề trau dồi, phát triển kỹ năng nghe và cảm thụ các tác phẩm âm nhạc nước ngoài trong chương trình âm nhạc tiểu học cho sinh viên ngành Giáo dục tiểu học Trường Đại học Quảng Bình.

Từ khóa: *Cảm thụ âm nhạc, âm nhạc ở trường tiểu học, nhạc cổ điển.*

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Nghe nhạc là một trong những nội dung cốt lõi của chương trình giáo dục âm nhạc ở Tiểu học (Hát, Nghe nhạc, Đọc nhạc, Nhạc cụ, Lý thuyết âm nhạc, Thường thức âm nhạc). Nghe nhạc có vai trò rất

quan trọng trong sự hình thành trình độ, thẩm mỹ âm nhạc nói riêng và phát triển nhân cách toàn diện nói chung cho học sinh.

Trong chương trình giáo dục phổ thông (GDPT) mới hiện nay, nội dung Nghe nhạc ở tiểu học rất đa dạng, phong

phú. Đặc biệt trong đó, qua tiếp thu kinh nghiệm giáo dục âm nhạc của các nước tiên tiến trên thế giới, nội dung Nghe nhạc đã lựa chọn và đưa vào chương trình nhiều tác phẩm âm nhạc nước ngoài. Đó là những tác phẩm kinh điển trên thế giới thuộc thể loại giao hưởng, thính phòng, hoặc các bản dân ca, dân vũ mang bản sắc truyền thống đặc trưng của các nước trên thế giới.

Để thực hiện được những mục tiêu, yêu cầu cần đạt khi dạy nghe nhạc cho học sinh tiểu học, sinh viên chuyên ngành Giáo dục Tiểu học bắt buộc phải có kiến thức, có kỹ năng nghe và cảm thụ các tác phẩm trong chương trình âm nhạc tiểu học.

Qua thực tế giảng dạy nội dung Phương pháp dạy nghe nhạc trong học phần Phương pháp dạy học (PPDH) âm nhạc ở tiểu học, tôi nhận thấy sinh viên gặp rất nhiều khó khăn để hoàn thành tốt các yêu cầu đặt ra. Những khó khăn/hạn chế đó là: Không có kiến thức về các thể loại giao hưởng, thính phòng, nhạc không lời, hoặc các bản dân ca, dân vũ; ít tiếp xúc, ít nghe các thể loại đó; vốn văn hóa âm nhạc đa bản sắc quốc tế còn hạn hẹp; nhiều kiến thức, phương pháp dạy học âm nhạc quá mới mẻ, khác biệt so với chương trình GDPT trước 2018 mà các em đã được học. Nhằm giúp sinh viên khắc phục được những hạn chế trên, đạt được những yêu cầu của môn học, đáp ứng yêu cầu của chương trình giáo dục âm nhạc tiểu học hiện nay, tôi xin đưa ra một số biện pháp nghe và cảm thụ âm nhạc nước ngoài ở tiểu học cho sinh viên ngành Giáo dục Tiểu học.

2. NỘI DUNG

2.1. Nghe nhạc ở trường tiểu học

2.1.1. Mục tiêu, yêu cầu cần đạt

- Mục tiêu:

Trong chương trình môn Âm nhạc ở

cấp tiểu học, nghe nhạc cùng với các dạng hoạt động âm nhạc khác có mục tiêu giúp học sinh nuôi dưỡng cảm xúc thẩm mỹ và tình yêu âm nhạc, có đời sống tinh thần phong phú, hình thành và phát triển những phẩm chất cao đẹp; bước đầu trải nghiệm và khám phá nghệ thuật âm nhạc thông qua nhiều hình thức hoạt động, từ đó hình thành năng lực giao tiếp và hợp tác; bước đầu hình thành năng lực âm nhạc dựa trên kiến thức và kỹ năng âm nhạc phổ thông, hình thành năng lực tự chủ và tự học; bước đầu làm quen với sự đa dạng của thế giới âm nhạc, các giá trị âm nhạc truyền thống; bước đầu phát huy tiềm năng hoạt động âm nhạc, hình thành năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo.

- Yêu cầu cần đạt:

Cảm thụ và thể hiện âm nhạc: Học sinh (HS) biết thưởng thức và cảm nhận những giá trị nổi bật, những điều sâu sắc, tế nhị và đẹp đẽ của âm nhạc, được thể hiện trong tác phẩm hoặc một bộ phận của tác phẩm. Biểu lộ thái độ và cảm xúc bằng ngôn ngữ nói và ngôn ngữ cơ thể với nhiều hình thức và phong cách.

Phân tích và đánh giá âm nhạc: HS biết tên tác phẩm, tác giả, xuất xứ. Biết vận dụng kiến thức, kỹ năng, tư duy âm nhạc để phân tích và đánh giá về các phương tiện diễn tả của âm nhạc và phong cách biểu diễn.

Sáng tạo và ứng dụng âm nhạc: HS biết kết nối các năng lực, biết vận dụng kiến thức, kỹ năng và kinh nghiệm âm nhạc vào thực tiễn; ứng tác và biến tấu, đưa ra những ý tưởng hoặc sản phẩm âm nhạc hay, độc đáo. Hiểu và sử dụng âm nhạc trong các mối quan hệ với lịch sử, văn hoá và các loại hình nghệ thuật khác [1].

2.1.2. Các tác phẩm âm nhạc nước ngoài trong Nghe nhạc ở tiểu học

Lớp	Cánh điều	Chân trời sáng tạo	Kết nối tri thức với cuộc sống
1	- Chuyến bay của những chú ong vàng (The Flight of the Bumblebee) - Trích opera “Câu chuyện về vua Saltan” của Nikolai Rimsky - Korsakov. - Chiếc đồng hồ (The Syncopated Clock) - Leroy Anderson. - Chú voi đi bộ (Baby Elephant Walk) - Nhạc phim Hatari - Henry Mancini.	- Vũ điệu gà con (Chickcan dance) - Dân vũ Anh. - Trích đoạn Chương 2, giao hưởng số 94 (GH ngạc nhiên). - Joseph Haydn. - Trích đoạn Chương 4, giao hưởng số 9, Chủ đề Tụng ca niềm vui (Ode to joy - Beethoven).	- Vũ khúc thiên nga (Trích vở Balle Hồ thiên nga) - Tchaikovsky - Nhạc sĩ Mozart
2	- Thần đồng Mozart và Hành khúc Thổ Nhĩ Kỳ. - Cây cầu Luân đôn (Bài hát đồng dao Anh).	- A ram sam san - Dân ca Ma rốc. - Trong hang động vua núi (In the hall of the Mountain King) - nhạc kịch Peer Gynt. - Edvard Grieg. - Mùa xuân - Antonio Vivaldi. - Chúc ngủ ngon (Lullaby)- Brahm.	- Vũ khúc đàn gà con (Trích Những bức tranh trong phòng triển lãm - Mussorgsky).
3	- Hành khúc Ra-det-ky Radetzky Marsch) - Johann Strauss. - Chú mèo nhảy múa (The Waltzing Cat) - Leroy Anderson. - Đồ rê mi - Nhạc phim The sound of music - Richard Rodgers. - Tiếng đàn Chopin.	- Trích đoạn Thiên nga (The swan) trong tác phẩm Lễ hội muông thú (Le Carnaval des animaux) - Camille Saint- Saëns. - Nhạc sĩ Beethoven. - Trích đoạn Giao hưởng số 40 (Symphony No.40) - Mozart - Bảy nốt nhạc vui - Nhạc Mỹ.	- Walz favorite - Mozart
4	- Lét ka jen ka (letkajenka) - Dân vũ Phần Lan. - Những người đấu bò (Les Toreadors) - Trích nhạc kịch Các men - Georges Bizet.	- Tâm trạng buổi sáng (Morning mood), Trích nhạc kịch “Peer Gynt” - Edvard Grieg.	- Khúc nhạc mở đầu (Overture) - Trích opera William Tell - Antonio Rossini.
5	- Khúc nhạc dưới trăng (Piano Sonata No.14)- Beethoven. - Trích đoạn Thiên nga - Camille Saint-Saëns”. - Đàn kiến hành quân (The ants go marching) - Louis Lambert. - Mùa xuân - Vivaldi. - Tay trong tay (Hand in hand) - (Unicef Song - JESC 2008) - Costas Cacoyannis & Pambos Kouzalis.	- Chim sơn ca (The Lark) - Bản tứ tấu đàn dây No.53 - Joseph Haydn - Áo. - Điệu nhảy hài hước - Chương 5, tổ khúc Balle số 1 - Shostakovich. - Giao hưởng số 8 (Giao hưởng bỏ dờ) Franz Schubert.	- Khúc nhạc dưới trăng (Piano Sonata No.14)- Beethoven. - Vũ điệu Tây Ban Nha - P.M Maro.

Bảng thống kê trên cho thấy nội dung nghe nhạc ở tiểu học có nhiều tác phẩm âm nhạc cổ điển Châu Âu thuộc các thể loại: Giao hưởng, Sonata, Overture, nhạc kịch; nhạc phim, dân ca, dân vũ của nhiều nước và nhiều tác giả nổi tiếng trên thế giới.

2.2. Một số biện pháp giúp sinh viên phát triển kỹ năng nghe và cảm thụ âm nhạc nước ngoài ở tiểu học

2.2.1. Nghe nhiều thể loại âm nhạc, tích lũy kiến thức, phát triển khả năng phân tích âm nhạc

Thường xuyên nghe nhạc, nghe nhiều thể loại âm nhạc khác nhau, từ cổ điển đến hiện đại, từ các nền văn hóa khác nhau. Trải nghiệm, nghiên cứu, tích lũy kiến thức âm nhạc làm nền tảng cho sự đánh giá, cảm thụ âm nhạc sâu sắc hơn, tỉ mỉ hơn.

- Hiểu được các thành tố thể hiện âm nhạc.

Giai điệu là sự trình bày của ý tưởng âm nhạc vang lên trong phạm vi một bè. Trong âm nhạc chủ điệu, giai điệu giữ một vai trò trung tâm của tác phẩm âm nhạc. Giai điệu là hình tượng, đường nét và thể hiện nội dung cơ bản của tác phẩm. Trong một giai điệu thường có mối tương quan về cao độ của âm thanh, độ dài ngắn, sự ổn định giữa các nốt nhạc. Giai điệu được xây dựng trên một điệu thức cụ thể và do đó nó mang một mối quan hệ giữa các bậc trong điệu thức ấy.

Hòa âm là một khía cạnh quan trọng nhất hình thành nên tác phẩm âm nhạc. Hòa âm sinh ra các hình thức, khúc thức âm nhạc. Nó làm rõ nghĩa cho giai điệu và tạo màu sắc điệu thức cho tác phẩm. Hòa âm tạo nên chức năng cho giai điệu, hợp

âm trong tác phẩm. Hòa âm và giai điệu có một mối quan hệ rất chặt chẽ với nhau. Hòa âm biến đổi không ngừng làm cho giai điệu có sự căng thẳng và ổn định khác nhau. Cùng một giai điệu nhưng có thể có nhiều phong cách hòa âm khác nhau. Từ đó, nó làm cho giai điệu có nhiều màu sắc sáng tối khác nhau.

Tiết tấu là sự nối tiếp có trật tự về độ dài ngắn của âm thanh. Trong một giai điệu, có nốt trường độ ngắn dài, có nốt trường độ ngắn. Từ đó, nó tạo nên sự căng thẳng cũng như ổn định cho giai điệu. Tiết tấu liên quan đến âm điệu của ngôn ngữ, hơi thở và những hoạt động tâm sinh lý của con người. Tiết tấu là một yếu tố tạo nên sự phát triển và nó cũng tạo nên tính thống nhất của tác phẩm. Tiết tấu nhanh sẽ làm cho giai điệu dồn dập, hối hả. Ngược lại, tiết tấu chậm làm cho giai điệu dàn trải, mê mông, trữ tình...

Âm sắc là màu sắc của âm thanh. Nó được phân biệt theo giọng người hay nhạc cụ. Mỗi giọng người hay nhạc cụ lại có âm sắc riêng. Việc lựa chọn âm sắc cho giai điệu là một vấn đề hết sức quan trọng. Giai điệu có thể vang lên hay ở nhạc cụ này, nhưng có thể không phù hợp khi diễn đạt ở nhạc cụ khác. Âm sắc đã tô màu cho giai điệu và làm cho màu sắc giai điệu trở nên phong phú hơn.

Nhịp độ cũng là một phương tiện biểu hiện đặc lực cho tác phẩm. Nó cũng liên quan đến tiết tấu, cùng với tiết tấu, nó tạo sự chuyển động trong âm nhạc. Nhịp độ nhanh làm cho tác phẩm sinh động, nhí nhảnh, linh hoạt. Nhịp độ chậm tạo cho âm thanh vang lên thư thả và bình ổn. Tùy theo nội

dung tác phẩm mà nhạc sỹ chọn nhịp độ phù hợp. Trong một tác phẩm có thể có nhiều đoạn ở nhiều nhịp độ khác nhau. Sự thay đổi về nhịp độ trong tác phẩm cũng tạo nên sự tương phản giữa các đoạn.

Cường độ là yếu tố xác định to nhỏ của âm thanh. Khi giai điệu lên cao dần thì màu sắc âm thanh thường sáng hơn và cường độ cũng lớn dần. Trái lại, khi giai điệu đi xuống, cường độ cũng giảm dần [8].

- Hiểu được khái niệm, các hình thức của tác phẩm âm nhạc cổ điển.

Nhạc cổ điển là một thể loại âm nhạc soạn theo truyền thống Châu Âu, được phát triển từ thế kỷ 16 đến đầu thế kỷ 20. Thể loại này thường bao gồm các tác phẩm được sáng tác cho các nhạc cụ cụ thể như piano, violin, dàn nhạc giao hưởng và hợp xướng, thường được gắn liền với các nhà soạn nhạc nổi tiếng như Bach, Beethoven, Mozart ... [7]

Các thể loại cơ bản trong âm nhạc cổ điển là:

Symphony (Giao hưởng): Là một thể loại âm nhạc độ dài lớn, thường được sáng tác cho dàn nhạc giao hưởng. Có cấu trúc cơ bản 4 chương: Allegro - Adagio - Menuetto (hoặc Scherzo) - Allegro (hoặc Finale).

Concerto: là một thể loại âm nhạc dành cho 1 hay nhiều loại nhạc cụ độc tấu với dàn nhạc. Cấu trúc của nó thường có ba chương: khoan thai, chậm, nhanh. Một bản concerto bao giờ cũng phải soạn riêng cho một loại nhạc cụ, nên tên gọi phải ghi kèm với nhạc cụ đó. Ví dụ như “Piano concerto” là tác phẩm viết cho đàn piano cùng dàn nhạc giao hưởng.

Sonata: Là một thể loại âm nhạc viết cho Piano hoặc Piano và Violin, hoặc nhiều

nhạc cụ cùng chơi. Tuy nhiên, thuật ngữ Sonata chỉ được sử dụng khi phương tiện thể hiện là đàn phím solo, hoặc một số nhạc cụ khác solo được đệm bằng đàn phím. Sonata thường có cấu trúc phổ biến là 3 chương.

Opera: Là thể loại nhạc kịch kể câu chuyện thông qua âm nhạc, hát và hành động. Hành động diễn xuất của nhân vật hầu hết được truyền đạt toàn bộ qua âm nhạc và giọng hát.

- Biết được cấu trúc của dàn nhạc giao hưởng, thính phòng. Đặc điểm, âm sắc của một số loại nhạc cụ phương Tây.

Dàn nhạc giao hưởng thính phòng bao gồm các nhóm nhạc cụ sau:

Bộ dây: Violin, Viola, Cello, Contrabasse.

Bộ hơi: Bộ kèn gỗ (Flute, Oboe, Clarinet, Pha-gốt), Bộ kèn đồng (Horn, Trumpet, Trombone).

Bộ gõ: Timpani.

Một buổi biểu diễn giao hưởng luôn có các quy luật sắp xếp cụ thể các bè nhạc cụ theo thứ tự: Nhạc trưởng, bộ dây, bộ gỗ, bộ đồng, bộ gõ và một số nhạc cụ bổ sung khác.

- Biết sơ lược về cuộc đời, sự nghiệp, đặc điểm sáng tác của một số nhạc sỹ tiêu biểu có tác phẩm nghe nhạc tiểu học:

Việc nắm được cuộc đời, sự nghiệp và đặc điểm sáng tác của nhạc sỹ là một phần quan trọng trong việc phân tích và hiểu rõ hơn về các tác phẩm âm nhạc của họ.

Mỗi nhạc sỹ có một đời sống riêng, ở bối cảnh văn hóa riêng và sáng tác trong những hoàn cảnh lịch sử xã hội khác nhau. Cuộc đời, sự nghiệp và trải nghiệm cá nhân



Sơ đồ dàn nhạc giao hưởng (Nguồn internet)

của một nhạc sĩ có thể là nguồn cảm hứng chính để tạo ra các tác phẩm âm nhạc của họ. Do đó, nắm bắt được đặc điểm này, chúng ta có thể hiểu được sâu hơn ý nghĩa tác phẩm, thông điệp mà nhạc sĩ muốn truyền đạt và cảm nhận được những mặt tinh tế trong sáng tác của họ.

Đặc điểm sáng tác của một nhạc sĩ thường phản ánh tri thức, kỹ năng và phong cách riêng của họ. Bằng cách nắm vững những đặc điểm này, chúng ta có thể phân tích sâu hơn về tác phẩm của họ, từ cấu trúc âm nhạc đến lời bài hát và cảm xúc mà chúng truyền đạt. Qua đó làm tăng thêm sự cảm nhận, sự đồng cảm khi nghe nhạc.

- Nắm bắt được ý nghĩa, đặc trưng văn hóa của tác phẩm.

Âm nhạc không chỉ là một loại hình

nghệ thuật mà còn là một phần của lịch sử và văn hóa của các quốc gia. Từ thể loại cổ điển bác học đến dân ca, dân vũ hay âm nhạc hiện đại đều mang những yếu tố đặc trưng văn hóa riêng. Các yếu tố đa bản sắc văn hóa được đề cao và cũng là mục tiêu giáo dục âm nhạc phổ thông hiện nay. Bằng cách thực hành nghe và hiểu biết về âm nhạc từ các nền văn hóa khác nhau, sinh viên có thể phát triển và củng cố kỹ năng nghe và cảm thụ của mình.

2.2.2. Vận dụng một số phương pháp dạy học âm nhạc mới để thực hành cảm thụ âm nhạc

- Phương pháp Orff Schulwerk:

Đây là phương pháp hình thành và nuôi dưỡng nhân tố âm nhạc nội tại (inner musicianship) thông qua các hoạt động

tương tác với âm nhạc như vận động, nói theo nhịp điệu, chơi nhạc cụ, đóng kịch âm nhạc, trong đó bộ gõ cơ thể được coi như là một nhạc cụ dùng cơ thể con người để tạo ra âm sắc, thông qua các động tác vận động từ cơ bản đến phức tạp bao gồm các động tác tay, chân như: vỗ tay, giậm chân, búng ngón tay

tay... được xem như một bộ nhạc cụ gõ. Đồng thời, các âm thanh được thay đổi liên tục theo một nhóm âm hình tiết tấu bằng sự kết hợp các động tác giúp các em làm quen và nhận thức về sự đa dạng của tiết tấu trong âm nhạc [2].

Các động tác cơ bản như là:

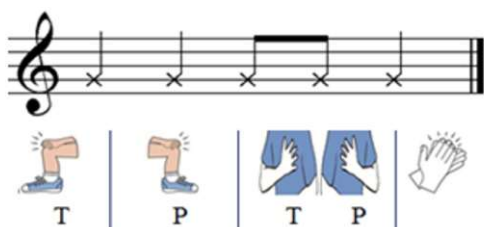
				
Vỗ tay	Đậm chân	Vỗ đùi	Vỗ ngực	Búng ngón tay

Các động tác cơ bản trên, có thể sắp xếp theo mẫu tiết tấu phù hợp với tác phẩm,

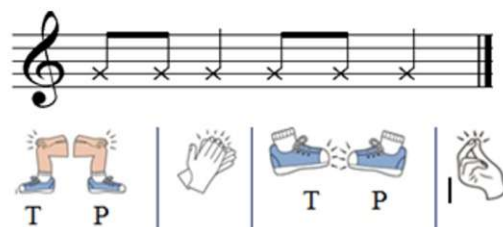
tạo thành một bài sử dụng bộ gõ cơ thể cảm thụ âm nhạc.

Ví dụ:

Mẫu kết hợp ba động tác:



Mẫu kết hợp ba động tác:



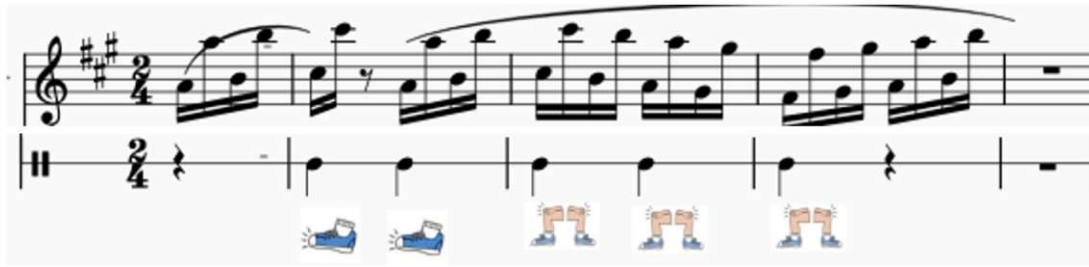
Mẫu 1 cho giai điệu chủ đề:



Mẫu 2 cho giai điệu phát triển chủ đề:



Mẫu 2 cho giai điệu phát triển chủ đề:



- Phương pháp Dalcroze:

Phương pháp này dựa trên cơ sở là âm nhạc nhịp điệu thông qua các vận động (bước, chạy, bật nhảy...) ứng với các thành tố (nhóm) tiết tấu nhất định. Vận động và cảm thụ âm nhạc là một hoạt động gắn liền với nghe nhạc. Thông qua hoạt động nghe nhạc, học sinh có thể bắt chước, mô phỏng hoặc sáng tạo các vận động cho riêng mình, từ đó phát triển tai nghe âm nhạc và năng lực cảm thụ âm nhạc. Đây là công cụ dạy học hiệu quả nhất của phương pháp Dalcroze và được phổ biến ở rất nhiều quốc gia. Nghe, vận động và cảm thụ âm nhạc đối với học sinh không diễn ra một cách thụ động mà cần đặt trong môi trường vận động để học sinh có thể hoà mình trải nghiệm và cảm thụ âm nhạc một cách tích cực [3].

Để phát triển khả năng nghe nhạc, các sinh viên có thể thực hành các hoạt động sau:

Nghe nhạc kết hợp trò chơi và vận động

Nghe và vận động (nhón, bước, dậm chân, chạy, bật nhảy, dang tay, vươn người, xoay người...) theo các thuộc tính âm nhạc (cao độ, trường độ, cường độ) từ các loại nhạc cụ hoặc bản nhạc.

Ví dụ: dậm chân và vỗ tay theo bản

Đồ Rê Mi (Âm nhạc 3 Cánh diều), Đàn kiến hành quân (Âm nhạc 3 Cánh diều)...

Vận động theo tính chất âm nhạc, hoặc theo cảm xúc, theo trí tưởng tượng về nội dung âm nhạc thể hiện.

Ví dụ: Tưởng tượng mô phỏng các động tác như thiên nga theo bản nhạc Vũ khúc thiên nga (Âm nhạc 1 Kết nối tri thức với cuộc sống)

Nghe nhạc để cảm thụ âm sắc nhạc cụ

Mỗi tác phẩm viết cho dàn nhạc hòa tấu, hoặc song tấu, độc tấu thì đều mang một phong cách riêng và thể hiện rõ tính ưu việt, màu sắc đặc trưng nhất của loại nhạc cụ đó. Âm thanh của nó sẽ tạo cho ta những cảm xúc rung động khác biệt.

Ví dụ nghe bản: Độc tấu piano Khúc nhạc dưới trăng (Âm nhạc 5 Cánh diều), Tứ tấu đàn dây Chim sơn ca (Âm nhạc 4 Chân trời sáng tạo).

Nghe nhạc để phát triển trí tưởng tượng

Nội dung thể hiện trong âm nhạc vô cùng phong phú, đa dạng. Đó có thể là tâm trạng cảm xúc, tình cảm; có thể là trạng thái hoạt động của con người, động vật; có thể là trạng thái của thiên nhiên... cho đến những triết lý sống hay tư tưởng thời đại. Tất cả được diễn đạt bằng âm thanh đầy cảm xúc.

Ví dụ: Nghe bản - Tâm trạng buổi sáng (Âm nhạc)

4, Chân trời sáng tạo), Chú mèo nhảy múa (Âm nhạc 3, Cánh diều).

2.2.3. Sử dụng và khai thác Internet làm phương tiện nghe nhạc, học tập âm nhạc

Sử dụng và khai thác Internet làm phương tiện để nghe nhạc, phân tích âm nhạc, sử dụng tài liệu tham khảo là một phần quan trọng của trải nghiệm âm nhạc hiện đại.

Các dịch vụ nghe nhạc trực tuyến như Spotify, Apple Music, YouTube Music cung cấp hàng triệu bài hát từ nhiều nghệ sĩ và thể loại khác nhau.

Internet cung cấp một lượng lớn tài liệu và thông tin về âm nhạc, từ lịch sử âm nhạc đến phân tích về các nghệ sĩ, thể loại và xu hướng âm nhạc hiện đại.

Một số trang web về học thuật âm nhạc, hay diễn đàn âm nhạc phù hợp cho sinh viên nghiên cứu, tham khảo:

- <https://maikien.net>;
- <https://nhaccodien.vn>;
- <https://www.youtube.com>;
- <https://vi.wikipedia.org/wiki>

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2006), *Chương trình giáo dục phổ thông - Cấp Tiểu học*, NXB Giáo dục Việt Nam.
- [2] Hồ Ngọc Khải (2012), *Khái quát một số phương pháp dạy học âm nhạc cho trẻ em tại Hoa Kỳ hiện nay*, Kỷ yếu Hội thảo khoa học về dạy học Âm nhạc, Mĩ thuật ở trường phổ thông, Hải Phòng, Bộ Giáo dục và Đào tạo.
- [3] Hồ Ngọc Khải (Tổng chủ biên), *Âm nhạc 1, 2, 3, 4, 5, Bộ sách Chân trời sáng tạo*, NXB Giáo dục Việt Nam, 2020 - 2024.
- [4] Hoàng Long, Đỗ Thị Minh Chính (Tổng

Nhạc _thính _phòng;

- <https://hemcons.vn/>

3. KẾT LUẬN

Để dạy tốt nội dung nghe nhạc ở tiểu học, trước hết, sinh viên phải có vốn kiến thức âm nhạc đầy đủ, có khả năng cảm thụ và có phương pháp hướng dẫn học sinh nghe nhạc đáp ứng yêu cầu của chương trình giáo dục phổ thông 2018. Để đạt được điều đó, các giáo sinh cần thường xuyên tiếp xúc, thực hành nghe các tác phẩm âm nhạc tiểu học nói riêng và âm nhạc nói chung. Thực hành vận dụng các hoạt động cảm thụ âm nhạc: lắng nghe, phân tích tính chất, thể loại, cấu trúc, nội dung. Thể hiện cảm thụ thông qua các dạng hoạt động theo các phương pháp mới như Orff Schulwerk, Dalcroze... Tất cả những hoạt động đó sẽ hình thành và phát triển kỹ năng nghe, cảm thụ âm nhạc. Hướng tới mục tiêu hình thành và phát triển cho học sinh tiểu học các năng lực: Thể hiện âm nhạc, cảm thụ và hiểu biết âm nhạc, ứng dụng và sáng tạo âm nhạc.

- chủ biên), *Âm nhạc 1, 2, 3, 4, 5, Bộ sách Kết nối tri thức với cuộc sống*, NXB Giáo dục Việt Nam, 2020 - 2024.
- [5] Lê Anh Tuấn (Tổng chủ biên), *Âm nhạc 1, 2, 3, 4, 5, Bộ sách Cánh diều*, NXB ĐHSP TP Hồ Chí Minh, 2020 - 2024.
- [6] Lê Anh Tuấn (Chủ biên) (2019), *Hướng dẫn dạy học môn Nghệ thuật Tiểu học theo chương trình giáo dục phổ thông mới - phần Âm nhạc*, NXB ĐHSP.
- [7] Stacy - Michael D. Lynch (2007), *Nhập môn nhạc cổ điển*, NXB Trẻ.

- [8] Các trang web: <https://maikien.net>; <https://www.youtube.com/watch?v=mCyMNNYTJWU>.
<https://vi.wikipedia.org>;

Liên hệ:

ThS. Trương Thị Hoa

Khoa Giáo dục Tiểu học - Mầm non, Trường Đại học Quảng Bình

Địa chỉ: 18 Nguyễn Văn Linh, Phường Đồng Thuận, Tỉnh Quảng Trị

Email: truonghoadhqb@gmail.com

Ngày nhận bài: 16/5/2024

Ngày gửi phản biện: 16/5/2024

Ngày duyệt đăng: 15/12/2025